

Sayı : 64272063- 610 - 1112
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-40475)

29 Nisan 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 18.03.2014 tarih ve 43452547-120.00-169360 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Aylin NAZLIAKA'nın tarafıma tevcih ettiği 7/40475 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (4 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYLİN NAZLIKA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/40475)

Soru 1:

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden yapılan derlemeye göre, Türkiye'nin 2913 yılındaki ithalatı 251 milyar 650 milyon 560 bin Doları bulurken, bu miktarın 55 milyar 915 milyon 234 bin Dolarlık bölümünü "enerji ithalatı" oluşturmaktadır. Bu rakamlara göre 2013 yılında ithalat için ödediğimiz her 100 Doların 22.21 Dolan enerji ürünlerine harcanmıştır.

Ülkemizde elektrik enerjisinin yüzde 31.5'i doğalgazdan, yüzde 12.5'i kömürden, yüzde 25.3'ü hidrolik barajlardan, yüzde 9.7'si hidrolik akarsulardan, yüzde 9.3'ü termik santrallerden, yüzde 4.4'ü rüzgar gücünden elde edilmektedir. Su kaynaklarından elde edilen elektrik üretimi ise toplamda yüzde 35'i oluşturmaktadır.

Yaşanacak olası bir kuraklık, başta tarım olmak üzere enerji sektöründe de ciddi sıkıntılara neden olacaktır. Türkiye'nin, yetersiz ve yanlış enerji politikaları nedeniyle her geçen yıl dışa olan bağımlılığı artmaktadır. Enerji fiyatlarının yüksekliği iç ve dış piyasalarda rekabet gücümüzü olumsuz yönde etkilemektedir. Bu bağlamda;

- Olası bir kuraklık durumunda, su kaynaklarından elde edilen elektrik üretiminde ne kadar düşüş olacaktır? Bu düşüş nasıl ikame edilecektir?

Cevap 1:

Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (EÜAŞ)'ne bağlı hidroelektrik santrallerde, bulundukları havzanın su gelirlerine bağlı olarak üretim yapılmaktadır. Hidroelektrik santralleri Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından hazırlanan Rezervuar İşletme Programlarına, yapılan ikili anlaşma miktarlarına ve Türkiye Elektrik Sisteminin arz talep durumlarına göre çalıştırılmaktadır. Hidroelektrik santrallerde üretilen enerji, barajlara gelen su miktarları ile orantılı olduğundan suyun fazla geldiği yıllarda üretim artmaktadır.

6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun gereği ülkemizde tüm su kaynaklarının planlanması, yönetimi, geliştirilmesi ve işletilmesinden sorumlu kuruluş olan DSİ Genel Müdürlüğü tarafından bildirilen programlara uygun olarak enerji planlaması yapılmaktadır.

Ülkemiz elektrik üretiminde kaynak çeşitliliği sağlanmakta olup enerji arz güvenliği açısından herhangi bir problem bulunmamaktadır.

Soru 2:

Su kaynaklarının azalması nedeniyle elektrik üretiminin düşmesinin, elektrik kesintisi ya da fiyat artışı olarak tüketiciye yansımaması için hangi önlemler alınmaktadır?

Cevap 2:

Enerji maliyetlerinin azaltılması için; dışa bağımlılığın azaltılarak yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın elektrik enerjisi üretiminde payının artırılması, yeni teknolojilerin hayata geçirilmesi ve verimliliğin artırılması başlıca hedeflerimiz arasında yer almaktadır. 18 Mayıs 2009 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu tarafından kabul edilmiş olan, Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi'nde 2023 yılına kadar; yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretimindeki payının en az % 30 olması hedeflenmiştir. 2023 yılına kadar, teknik ve ekonomik olarak değerlendirilebilecek hidrolik potansiyelin tamamının elektrik üretiminde kullanılarak ekonomiye kazandırılması, rüzgâr kurulu gücünün 20.000 MW mertebesine çıkarılması ve Jeotermal kurulu gücünün günümüz itibarı ile elektrik enerjisi üretimine uygun olarak belirtilen potansiyelimiz olan 600 MW'a çıkarılması ve nükleer elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payını alması hedeflenmiştir. Ayrıca, güneş enerjisinden

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYLİN NAZLIAKA’NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/40475)

elektrik üretimi uygulamalarının yaygınlaşmasını ve ülkenin güneş enerjisi potansiyelinin azami ölçüde değerlendirilmesini sağlamak da hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

Bakanlığımız 2010-2014 Stratejik Planında; Enerji talebinin karşılanmasına ilişkin uzun vadeli plan çalışmalarımızda, Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı olan 2023 yılında yerli kaynaklarımızın (kömür ve hidrolik) tamamının, yenilenebilir enerji kaynaklarının ise azami ölçüde kullanılması ve enerji arzında çeşitlendirmenin artırılması hedeflenmiştir.

Bakanlığımız tarafından elektriğin düşük maliyetlerle tüketicilere sunulmasına ilişkin gerekli tedbirler alınmaktadır.

Soru 3:

Ülkemizde temiz enerji kaynakları potansiyelinin yüksekliği bilinmektedir. Neden bu kaynaklar etkin olarak kullanılamamaktadır? Enerjide dışa bağımlılığı azaltmak için başta temiz enerji kaynakları etkin, şekilde kullanımı olmak üzere hangi önlemler alınmaktadır?

Cevap 3:

Bakanlığımız enerji politikaları ve stratejileri arasında yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin sağlanması ve bu üretimin desteklenmesi önemli ve öncelikli bir husustur. Yenilenebilir enerjinin kullanımı, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimine ilişkin kanun ve ilgili yönetmeliklerde belirtilmektedir. 5346 sayılı Kanun kapsamında, üretilen elektriğe alım garantisi ve yerli katkı ilavesi verilmekte olup, bu teşvikler ile yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı desteklenmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin temel hedefimiz, bu kaynakların elektrik üretimi içerisindeki payının 2023 yılında en az % 30 düzeyinde olmasının sağlanmasıdır.

5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanunu ile yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimine ilişkin düzenlemeler yapılmış ve bu düzenlemeler çerçevesinde Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ile yerli katkı ilaveleri verilmekte olup, üretilen elektrik enerjisi de uygulama fiyatları üzerinden 10 yıl sürecek alım garantisi ile desteklenmektedir. Yenilenebilir Enerji Kaynağına Dayalı Üretim Tesis Tipine göre uygulanacak fiyatlar aşağıdaki I sayılı cetvelde yer almaktadır.

I Sayılı Cetvel	
Yenilenebilir Enerji Kaynağına Dayalı Üretim Tesis Tipi	Uygulanacak Fiyatlar (ABD Doları cent/kWh)
a. Hidroelektrik üretim tesisi	7,3
b. Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi	7,3
c. Jeotermal enerjisine dayalı üretim tesisi	10,5
d. Biyokütleyle dayalı üretim tesisi (çöp gazı dahil)	13,3
e. Güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	13,3

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYLİN NAZLIKA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/40475)

6094 sayılı Kanun ile Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesislerinde kullanılan mekanik/elektro-mekanik aksamın yurt içinde imal edilmesi halinde; Kanuna ekli II sayılı cetvelde belirtilen ve 0.4 ile 3.5 USD Cent/kWh arasında değişen fiyatlar ilave edilecek ve bu destek 5 yıl süreyle uygulanabilecektir. Söz konusu Kanun kapsamında çıkarılan “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik” 19 Haziran 2011 tarih ve 27969 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. II sayılı cetvel aşağıda yer almaktadır.

II Sayılı Cetvel (29/12/2010 tarihli ve 6094 sayılı Kanunun hükmüdür.)		
Tesis Tipi	Yurt İçinde Gerçekleşen İmalat	Yerli Katkı İlavesi (ABD Doları cent/kWh)
A- Hidroelektrik üretim tesisi	1- Türbin	1,3
	2- Jeneratör ve güç elektroniği	1,0
B- Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Kanat	0,8
	2- Jeneratör ve güç elektroniği	1,0
	3- Türbin kulesi	0,6
	4- Rotor ve nasel gruplarındaki mekanik aksamın tamamı (Kanat grubu ile jeneratör ve güç elektroniği için yapılan ödemeler hariç.)	1,3
C- Fotovoltaik güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	1- PV panel entegrasyonu ve güneş yapısal mekaniği imalatı	0,8
	2- PV modülleri	1,3
	3- PV modülünü oluşturan hücreler	3,5
	4- İnvertör	0,6
	5- PV modülü üzerine güneş ışığını odaklayan malzeme	0,5
D- Yoğunlaştırılmış güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Radyasyon toplama tüpü	2,4
	2- Yansıtıcı yüzey levhası	0,6
	3- Güneş takip sistemi	0,6
	4- Isı enerjisi depolama sisteminin mekanik aksamı	1,3
	5- Kulede güneş ışığını toplayarak buhar üretim sisteminin mekanik aksamı	2,4
	6- Stirling motoru	1,3
	7- Panel entegrasyonu ve güneş paneli yapısal mekaniği	0,6
E- Biyokütle enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Akışkan yataklı buhar kazanı	0,8
	2- Sıvı veya gaz yakıtlı buhar kazanı	0,4
	3- Gazlaştırma ve gaz temizleme grubu	0,6
	4- Buhar veya gaz türbini	2,0
	5- İçten yanmalı motor veya stirling motoru	0,9
	6- Jeneratör ve güç elektroniği	0,5
	7- Kojenerasyon sistemi	0,4

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYLİN NAZLIKA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/40475)

F- Jeotermal enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Buhar veya gaz türbini	1,3
	2- Jeneratör ve güç elektroniği	0,7
	3- Buhar enjektörü veya vakum kompresörü	0,7